

موسسه بین‌المللی سایماگو (SIR)^۱

• مقدمه

موسسه اسپانیایی سایماگو (SIR) از سال ۲۰۰۹، ارزیابی پژوهشی و رتبه‌بندی سالانه دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی سراسر جهان را آغاز نمود. این موسسه در سال ۲۰۱۲ نیز توانست ۳۲۹۰ موسسه و دانشگاه از ۱۰۶ کشور را براساس ۷ شاخص، ارزیابی نماید. اطلاعات مورد استفاده در ارزیابی سال ۲۰۱۲ مربوط به سال‌های ۲۰۱۰-۲۰۰۶ می‌باشد. هر دانشگاه که حداقل ۱۰۰ مقاله در سال ۲۰۱۰ چاپ کرده باشد در این ارزیابی در نظر گرفته شده است.

• شاخص‌های ارزیابی

۱. خروجی (O): تعداد مقالات علمی منتشر شده بر مبنای بانک داده اسکوپوس (Scopus)
۲. همکاری‌های بین‌المللی (IC): تعداد مقالات مشترک با موسسات وابسته از دو یا چند کشور در پروژه‌های تحقیقاتی
۳. اثر نرمال شده (NI): نسبت میانگین تاثیر علمی بر مبنای ضریب تاثیر (Impact Factor) مقالات منتشر شده یک دانشگاه نسبت به تاثیر متوسط در دنیا می‌باشد. به عنوان مثال نسبت ۰/۸ برای یک دانشگاه به معنای آن است که ۲۰ درصد کمتر از میانگین جهانی به این دانشگاه استناد صورت گرفته است.
۴. میزان انتشار در ۲۵٪ بهترین مجلات (Q1): درصد مقالات چاپ شده توسط یک مؤسسه در مجلات برتر (۲۵٪ بالای جدول) مطابق رتبه‌بندی مجلات در سایماگو
۵. شاخص تخصص (SI): نشان‌دهنده توزیع موضوعی خروجی‌های علمی یک مؤسسه است. مقدار این شاخص بین صفر تا ۱ می‌باشد که به ترتیب نشان‌دهنده پراکندگی یا تمرکز موضوعی خروجی‌های آن مؤسسه است. این شاخص مطابق شاخص Gini در اقتصاد محاسبه می‌گردد.
۶. نرخ تعالی (ER): درصد مقالات علمی یک مؤسسه که در ۱۰٪ اول مقالات دارای بالاترین ارجاع در زمینه تحقیقاتی خود قرار دارند.
۷. رهبری: بیانگر تعداد مقالاتی است که مؤسسه نقش اصلی را در تولید آن دارا بوده است. به عبارت دیگر این شاخص شامل تعداد مقالاتی است که نویسنده آن به مؤسسه تعلق دارد.

منبع: وب سایت نظام رتبه‌بندی سایماگو www.scimagoir.com

جدول ۱: دانشگاه‌های برتر ایران

رتبه جهانی	رتبه منطقه (خاورمیانه)	رتبه کشوری	نام دانشگاه
۲۳۱	۲	۱	دانشگاه آزاد اسلامی
۲۵۹	۵	۲	دانشگاه تهران
۴۰۲	۷	۳	دانشگاه علوم پزشکی تهران
۴۶۴	۱۰	۴	دانشگاه صنعتی شریف
۵۸۵	۱۶	۵	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۵۹۵	۱۷	۶	دانشگاه تربیت مدرس
۶۶۷	۲۰	۷	دانشگاه علم و صنعت ایران
۹۲۲	۳۳	۸	دانشگاه شیراز
۱۰۷۹	۴۰	۹	دانشگاه صنعتی اصفهان
۱۰۸۴	۴۲	۸	دانشگاه فردوسی مشهد
		(در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری) ۱۰	
۱۰۹۴	۴۶	۱۱	دانشگاه شهید بهشتی
۱۲۳۳	۵۵	۱۲	دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی
۱۲۶۶	۵۶	۱۳	دانشگاه تبریز

جدول ۲: امتیاز دانشگاه‌های برتر ایران به تفکیک هر شاخص

امتیاز شاخص‌ها							نام دانشگاه	رتبه
Leadership	Exc (%)	Spec	NI	Q1(%)	IC (%)	O		
۸۰۰۳۵	۷/۱	۰/۶	۰/۷	۱۳/۷	۱۱/۳	۱۲۶۷۸	دانشگاه آزاد اسلامی	۱
۷۰۵۴۵	۹/۳	۰/۶	۰/۸	۲۵/۴	۱۹/۵	۱۱۰۵۳۵	دانشگاه تهران	۲
۵۰۲۰۰	۶/۲	۰/۷	۰/۷	۲۶/۸	۱۴/۲	۸۰۲۷۱	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۳
۵۰۱۴۵	۱۲/۶	۰/۸	۱	۳۰/۷	۱۹/۴	۷۰۱۱۸	دانشگاه صنعتی شریف	۴
۴۰۱۱۸	۱۳/۸	۰/۸	۱/۱	۲۷/۵	۱۴/۳	۵۰۷۵۷	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۵
۳۰۷۹۶	۹/۱	۰/۶	۰/۸	۲۹/۵	۱۴/۸	۵۶۸۷	دانشگاه تربیت مدرس	۶
۳۰۷۸۰	۱۳/۹	۰/۸	۱/۱	۲۷	۱۲/۲	۴۹۷۵	دانشگاه علم و صنعت ایران	۷
۲۰۵۰۱	۸/۹	۰/۷	۰/۹	۳۰/۴	۱۷/۵	۳۰۴۸۳	دانشگاه شیراز	۸
۲۰۱۶۶	۱۲/۵	۰/۷	۱	۳۵/۹	۲۶	۲۰۹۵۹	دانشگاه صنعتی اصفهان	۹
۱۰۹۹۲	۷/۵	۰/۷	۰/۸	۲۱/۱	۱۷/۹	۲۰۹۲۷	دانشگاه فردوسی مشهد	۱۰
۱۰۶۴۰	۶/۱	۰/۸	۰/۷	۲۹/۹	۱۲	۲۰۹۰۲	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۱۱
۱۰۷۹۳	۸/۵	۰/۷	۰/۸	۲۴/۸	۱۵/۷	۲۰۸۹۱	دانشگاه شهید بهشتی	۱۲
۱۰۷۸۵	۳/۸	۰/۸	۰/۵	۲۷/۶	۱۱/۶	۲۰۵۶۲	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۱۳
۱۰۷۵۹	۱۱/۸	۰/۸	۰/۹	۲۴/۶	۱۴/۲	۲۰۴۳۴	دانشگاه خواجه‌نصیرالدین طوسی	۱۴
۱۰۵۴۰	۹/۵	۰/۷	۰/۹	۲۵/۱	۱۹	۲۰۳۶۵	دانشگاه تبریز	۱۵

جدول ۳: دانشگاه‌های برتر منطقه

رتبه جهانی	رتبه کشوری	رتبه منطقه (خاورمیانه)	کشور	نام دانشگاه
۱۱۸	۱	۱	رژیم صهیونیستی	دانشگاه تل‌آویو
۲۳۱	۱	۲	ایران	دانشگاه آزاد اسلامی
۲۳۲	۲	۳	رژیم صهیونیستی	دانشگاه هبرو اورشلیم
۲۴۲	۳	۴	رژیم صهیونیستی	مؤسسه صنعتی اسرائیل-تکنیون
۲۵۹	۲	۵	ایران	دانشگاه تهران
۳۳۹	۴	۶	رژیم صهیونیستی	دانشگاه بن‌گوریون نژو
۴۰۲	۳	۷	ایران	دانشگاه علوم پزشکی تهران
۴۱۶	۱	۸	ترکیه	دانشگاه استانبول
۴۳۳	۲	۹	ترکیه	دانشگاه حاجی‌تپه
۴۶۴	۴	۱۰	ایران	دانشگاه صنعتی شریف
۴۸۱	۵	۱۱	رژیم صهیونیستی	مؤسسه علمی ویزمن
۴۸۸	۳	۱۲	ترکیه	دانشگاه آنکارا
۵۰۶	۴	۱۳	ترکیه	دانشگاه قازی
۵۲۶	۱	۱۴	مصر	دانشگاه قاهره
۵۶۴	۵	۱۵	ترکیه	دانشگاه صنعتی خاورمیانه
۵۸۵	۵	۱۶	ایران	دانشگاه صنعتی امیرکبیر
۵۹۵	۶	۱۷	ایران	دانشگاه تربیت مدرس
۶۲۵	۶	۱۸	ترکیه	دانشگاه اژ
۶۵۶	۶	۱۹	رژیم صهیونیستی	دانشگاه باریلان
۶۶۷	۷	۲۰	ایران	دانشگاه علم و صنعت ایران
۷۰۵	۷	۲۱	ترکیه	دانشگاه فنی استانبول
۷۲۴	۱	۲۲	عربستان	دانشگاه شاه‌سعد
۷۸۱	۷	۲۳	رژیم صهیونیستی	دانشگاه هلفا
۸۶۱	۸	۲۴	ترکیه	دانشگاه دکوز ایلول

جدول ۳ (ادامه): دانشگاه‌های برتر منطقه

رتبه جهانی	رتبه کشوری	رتبه منطقه (خاورمیانه)	کشور	نام دانشگاه
۸۶۷	۹	۲۵	ترکیه	آکادمی پزشکی ارتش گلپهان
۸۸۰	۱۰	۲۶	ترکیه	دانشگاه سلسوک
۸۸۲	۲	۲۷	مصر	دانشگاه الشمس
۸۹۴	۱۱	۲۸	ترکیه	دانشگاه آتاتورک
۸۹۹	۳	۲۹	مصر	مرکز پژوهش ملی
۹۰۶	۱۲	۳۰	ترکیه	دانشگاه ارسیس
۹۱۰	۸	۳۱	رژیم صهیونیستی	مرکز پزشکی هاداسا
۹۲۰	۱۳	۳۲	ترکیه	دانشگاه آنداکز ماییس
۹۲۲	۸	۳۳	ایران	دانشگاه شیراز
۹۵۶	۹	۳۴	رژیم صهیونیستی	مرکز پزشکی چاپیم سبا
۹۶۲	۱۴	۳۵	ترکیه	دانشگاه بسکنت
۱۰۱۵	۱	۳۶	کویت	دانشگاه کویت
۱۰۱۷	۱۵	۳۷	ترکیه	دانشگاه مرمره
۱۰۴۳	۱۶	۳۸	ترکیه	دانشگاه اولوداغ
۱۰۵۴	۱۷	۳۹	ترکیه	دانشگاه امام کاهراماراس سوتکو
۱۰۷۹	۹	۴۰	ایران	دانشگاه صنعتی اصفهان
۱۰۸۱	۴	۴۱	مصر	دانشگاه منصورا
۱۰۸۴	۸ (در وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)	۴۲	ایران	دانشگاه فردوسی مشهد
	۱۰			